

Foto/Govva: Alexander Jensen

Høring om endring av skolestruktur i Tvedestrand kommune fra og med skoleåret 2023-2024

Innhold

Innhold.....	2
Høring om endring av skolestruktur i Tjeldsund kommune fra og med skoleåret 2023-2024.....	3
Høringsspørsmål 1: Vedrørende Kongsvik skole	3
Høringsspørsmål 2: Vedrørende Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole	4
Høringsfrist	4
Høringsinstanser	4
Saksgang	5
Bakgrunn:.....	5
Regelverk og saksbehandling.....	6
Beskrivelse av Kongsvik skole	7
Ressurser og organisering.....	7
Budsjettramme totalt for Kongsvik skole for 2022	8
Elevtallsutvikling de fire neste skoleårene	8
Bygningsmasse og fasiliteter	8
Skolefritidsordningen – SFO	8
Skoleskyss:	9
Vurdering av alternative endringer av struktur for elever ved Kongsvik skole.....	9
Beskrivelse Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole	11
Ressurser og organisering.....	11
Budsjettramme for Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole	12
Elevtallsutvikling	12
Bygningsmasse og fasiliteter	12
Skolefritidsordningen – SFO	13
Skoleskyss	13
Vurdering av alternative endring av struktur for elever ved Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole	13
Forskning på skolenedleggelse og elevenes læringsutbytte.....	16
Administrasjonens vurdering om endring av skolestruktur	17

Høring om endring av skolestruktur i Tjeldsund kommune fra og med skoleåret 2023-2024

Kommunestyre har i sak 65/22 punkt 4. vedtatt å sende forslag om alternative skolestrukturer basert på anbefalinger fra utredning av fremtidig struktur i skoler og barnehager utført i 2021 av Agenda Kaupang og andre alternativer som ligger mellom dagens drift og full nedleggelse. Denne skal ligge som grunnlag for behandling av budsjett og økonomiplan. Rådmannen følger opp vedtaket med å sende ut forslag om alternative skolestrukturer på høring.

Agenda Kaupang la frem tre alternativer som vil gi Tjeldsund kommune økonomisk innsparing, færre og større skoler:

- Alternativ 1: Legge ned Kongsvik skole og overflytte elevene til Skånland skole.
- Alternativ 2: Legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole og overflytte elevene til Skånland skole.
- Alternativ 3: Legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole og overflytte elevene til Grov skole.

I tillegg til disse alternativene ønsker kommunestyret den 25.08.22. at det skal sees på alternative løsninger innenfor de anbefalte alternativene gitt av Agenda Kaupang. I høringen vil det derfor også legges frem alternative løsninger der elever på ulike trinn ved de aktuelle skolene flyttes fra en skole til en annen.

Høringsspørsmål 1: Vedrørende Kongsvik skole

Alternativ 1A: Anbefaling i tråd utredning av Agenda Kaupang:

- Det foreslås å legge ned Kongsvik skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Skånland skole.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Alternativ 1B: Alternativ delvis endring av skolestruktur for Kongsvik skole:

- Elever på 8.-10.trinn flyttes til Skånland skole fra skoleåret 2023-2024.
- Kongsvik skole videreføres som barneskole med elever på 1.-7.trinn.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Alternativ 1C: Alternativ delvis endring av skolestruktur for Kongsvik skole:

- Elever på 5.-10.trinn flyttes til Skånland skole fra skoleåret 2023-2024.
- Kongsvik skole videreføres som barneskole med elever på 1.-4.trinn.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Høringsspørsmål 2: Vedrørende Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

Alternativ 2A: Anbefaling i tråd med utredning av Agenda Kaupang alternativ 1:

- Det foreslås å legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Skånland skole.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Alternativ 2B: Anbefaling i tråd med utredning av Agenda Kaupang – alternativ 2:

- Det foreslås å legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Grov skole.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Alternativ 2C: Alternativ delvis endring av skolestruktur Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

- Elever på 5.-7.trinn flyttes til Skånland skole.
- Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole videreføres for elever på 1.-4.trinn.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Alternativ 2D: Alternativ delvis endring av skolestruktur Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

- Elever på 5.-7.trinn flyttes til Grov skole.
- Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole videreføres for elever på 1.-4.trinn.
- Har du/dere synspunkter, kommentarer eller bemerkninger til forslaget?

Høringsfrist

Høringsfrist settes til 31.10.22.

Høringsinstanser

Høringen er åpen for **alle** som ønsker å uttale seg. Høringen publiseres på hjemmesiden og på Facebook.

- Enhetsleder/rektor sikrer at saken tas til behandling i Elevrådet, Skolemiljøutvalget, Samarbeidsutvalget og i personalet
- Ungdomsrådet
- Rådet for funksjonshemmede
- Arbeidstakerorganisasjonene
- Troms og Finnmark fylkestrafikk
- Skolehelsetjenesten
- Foreldrenettverket for samisk i Nordre-Nordland og Sør-Troms
- Reinbeitedistriktene
- Andre som ønsker å uttale seg

Høringsuttalelsene bes oversendt elektronisk til kommunens postmottak:

postmottak@tjeldsund.kommune.no og merkes med «Høring om endring av skolestruktur i Tjeldsund kommune fra og med skoleåret 2023-2024».

Alle høringsuttalelser er åpne for innsyn og derfor bør sensitiv eller personlig informasjon unngås. Det er en omfattende høring med mange alternativer, så det oppfordres til at høringsuttalelsene er tydelig på hvilke alternativer de gis på. Det kan gis uttalelse på alle alternativene eller på utvalgte alternativer til fremtidig skolestruktur.

Saksgang

Plan for behandling av saken:

- Høringsbrev sendes ut i uke 35. Høringsfrist settes til 31.10.22.
- Høringssvarene behandles av administrasjonen og det legges frem sak til politisk behandling om alternativ skolestruktur.
- Saken planlegges lagt frem for behandling i:
 - Ungdomsrådet
 - Rådet for funksjonshemmede
 - Levekårsutvalget 24.11.22.
 - Formannskapet 28.11.22.
 - Kommunestyret 14.12.22.

Bakgrunn:

Kommunen er nyopprettet fra 01.01.2020 og består av tidligere Skånland kommune og Tjeldsund kommune. Tjeldsund kommune har i dag fire kommunale skoler og et oppvekstsenter. Ved skolestart august 2022 var det 438 elever totalt i grunnskolen i kommunen. Antall elever i grunnskolen i kommunen har de siste årene vært jevnt synkende. Dette gjelder også for antall innbyggere i kommunen. Tjeldsund kommune har en utfordrende økonomi og disposisjonsfondet er nå brukt opp. Kommunen har derfor lite handlingsrom på kort og lang sikt. Kommunen har behov for å omstille driften og redusere aktiviteten/kostnadsnivået slik at vi kan bedre handlingsrommet for å kunne utvikle kommunen for fremtiden. Kommunens behov for økonomisk omstilling ble blant annet debattert i dialogmøte mellom formannskapet og statsforvalteren den 03.05.22. De økonomiske utfordringene ble løftet frem og diskutert i arbeidsmøte der statsforvalteren, politikere, representanter for de ansatte, ledere og administrativ ledelse deltok i et lokalt budsjettmøte den 09.06.22. I kommunestyremøte den 15.06.22. ble det vedtatt at det skulle gjennomføres et ekstraordinært kommunestyremøte den 25.08.22. Frem til møtet skulle rådmannen legge frem en tiltaksplan med ulike tiltak for å få kommunens økonomi i balanse. Endring av skolestruktur har de siste årene vært løftet frem som et mulig tiltak for å redusere driften i kommunen. Rådmannen er nå bedt om å sende endring av skolestruktur på høring jfr. vedtak i KST 65/22.

Våren 2021 ble det bestilt en ekstern utredning av barnehage- og skolestrukturen med konkrete forslag til endringer, for å redusere den økonomiske driften. Oppdraget ble lyst ut og tildelt Agenda Kaupang. Agenda Kaupang leverte sine anbefalinger i tråd med tjenesteoppdraget, innenfor de gitte økonomiske rammene og avtalt tidsramme. Rapporten ble lagt frem som en del av grunnlaget for budsjettarbeidet høsten 2021.

Agenda Kaupang sammenlignet langsiktige løsninger og alternative løsninger for kommunen når det gjaldt kostnader, kvalitet, skoleskys og betydning for lokalsamfunnet. Formannskapet var referansegruppe for utredningen og ble holdt løpende orientert. Det var også satt ned en lokal prosjektgruppe bestående av enhetsleder fra skole, enhetsleder fra barnehage, enhetsleder Samfunn og infrastruktur, fagansvarlig økonomi,

representant for ansatte, fagrådgiver oppvekst og forebygging og kommunalsjef for oppvekst og forebygging. Alle enhetsledere var involvert i prosessen. Den endelige rapporten ble lagt frem for formannskapet 06.10.21. og i et ekstraordinært kommunestyremøte den 02.11.21. Rapporten ble tatt til orientering av kommunestyret.

Agenda Kaupang la frem tre alternative løsninger som vil redusere kommunens utgifter og gi færre og større skoler. Alternativene vil gi billigere drift for kommunen og frigjøre midler til kvalitetsutvikling i skolene. Store skoler har bredere fagmiljøer og dermed bedre forutsetninger for høy kvalitet. Alternativene vil medføre lengre/mer skoleskys. Det ble ikke lagt frem alternativer med urimelig lang skoleskys.

Rapport fra Agenda Kaupang datert 01.10.21. er lagt ved høringen.

Regelverk og saksbehandling

[Opplæringsloven § 8-1](#) omhandler nærskoleprinsippet som tilsier at eleven har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller den skolen de søker til. Kommunen kan gi forskrifter om hvilken skole de ulike områdene søker til. Tjeldsund kommune har ikke forskrift om skolekretsgrenser. Det har vært forsøkt å finne frem eventuelle forskrifter om skolekretsgrenser fra tidligere Skånland kommune og Tjeldsund kommune, men dette har ikke blitt funnet. Det forutsettes i den videre saksbehandlingen, at det ikke har vært utarbeidet noe forskrift for skolekretsgrenser.

Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet for den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på kommunestyrets skolefaglige, økonomiske, politiske eller samfunnsmessige prioriteringer.

Barnekonvensjonen forplikter kommunen på at det skal legges vekt på barnets beste, også i saker om skolestruktur, jfr. artikkel 3 nr.1. Den lyder «Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn».

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet et rundskriv [Behandlingen av saker om skolenedleggelse og kretsgrenser Udir-2-2012](#), om hvilke saksbehandlingsregler som gjelder for endring av skolestrukturer, herunder ved nedleggelse av grunnskoler. Rundskrivet skal bidra til ensartet og korrekt regelverksetterlevelse.

Jfr. overnevnte rundskriv udir-2-2012, er kommunale vedtak om endring av skolestruktur, for eksempel nedleggelse av en skole, ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Det er likevel et ulovfestet forvaltningsprinsipp at forvaltningen skal treffe vedtak etter at saken har vært behandlet på forsvarlig måte. Forsvarlig saksbehandling krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før det blir gjort vedtak. Dette betyr at forslag til endring av skolekretsgrenser og nedlegginger av skoler skal legges ut til høring.

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur. Justis- og Beredkapsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for forskriftsarbeid i kommunen, og anbefaler her å benytte to måneders høringsfrist.

I forbindelse med at Tjeldsund kommune er blitt en del av forvaltningsområdet for samisk språk, så må kommunen sikre at Samelovens kapittel 4 Konsultasjoner 4-4 er fulgt:

Fylkeskommuner og kommuner har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte.

På bakgrunn av at det har vært gitt undervisning i samisk og vært samarbeid med reindriftsnæringen og skolene i kommunen, så vurderer kommunen det slik, at det er hensiktsmessig at de samiske interesser gjøres oppmerksom på at de kan be om konsultasjon i saken. Dette gjøres ved å sende informasjon om høringen til samiske interesser som eksempelvis foreldrenettverket for samisk i Nordre-Nordland og Sør-Troms og reindriftsbeitedistriktene. De samiske interessene vil på denne måten få mulighet til å benytte seg av retten til konsultasjon. Eventuelle vurderinger knyttet til konsultasjon vil følge den videre behandlingen av saken.

Beskrivelse av Kongsvik skole

Kongsvik skole er en fådelt 1.-10. skole med 31 elever ved oppstart skoleåret 2022-2023. Kongsvik skole ligger lokalisert i Kongsvik på Hinnøya.

Ressurser og organisering

Enheten er gitt en ramme på 8,7 stillingshjemler for skoleåret 2022-2023. Dette inkluderer undervisning, andre undervisningsrettete oppgaver, assistent, SFO og tid til ledelse og fordeler seg slik:

Ledelse	Lærerhjemler fordelt på:	Fag/ass i skolen	Totalressurs i skolen	SFO	Ressurser enhet	
	Ordinær undervisning/ styrking/andre undervisningsrettet oppgaver	§2-8 og § 5-1				
0,70	5,10	1,80	0,50	8,10	0,60	8,70 stillinger

Undervisningen gis skoleåret 2022-2023 i 3 elevgrupper fordelt på:

- 1.-4.trinn – 10 elever
- 5.-7.trinn – 9 elever
- 8.-10.trinn – 12 elever

Budsjettramme totalt for Kongsvik skole for 2022

Ansvar:		Budsjett inkl. endring etter 1.tertial
2152	Undervisning	5 666 045
2159	Bygning	428 531
2753	SFO	348 950
	Totalt	6 443 526

I tillegg kommer utgifter som føres på ansvar hos samfunn og infrastruktur:

Renhold: kr 380 000

Vedlikehold: kr 304 000,-

Elevtallsutvikling de fire neste skoleårene

Elevtall Kongsvik skole				
Årstrinn	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
1	2	2	6	5
2	0	2	2	6
3	2	0	2	2
4	6	2	0	2
5	1	6	2	0
6	3	1	6	2
7	5	3	1	6
8	7	5	3	1
9	2	7	5	3
10	3	2	7	5
	31	30	34	32

Bygningsmasse og fasiliteter

Skolen ligger i Kongsvik. Beliggenheten gir elever gode muligheter til å utnytte nærområdet og naturen. Skolen har fire klasserom og plankapasitet er anslått til 84 elever.

Agenda Kaupang beskriver bygningsmassen som et skolebygg som funksjonelt sett er utgått på dato. Anlegget har nok areal ut fra det elevtallet som skal betjenes, men det er behov for oppgradering og tilpasning av alle arealer i tråd med dagens krav. Det vises til rapporten for nærmere beskrivelse av det tekniske anlegget, behovet for renovering og anbefalinger.

For å få bygningsmassen i tråd med dagens krav til funksjonalitet og tekniske krav, så er det estimert et investeringsbehov på kroner 58 900 000. Dette inkluderer en moderat istandsetting av uteområdene.

Skolefritidsordningen – SFO

Antall tjenestemottakere skoleåret 2022-2023: 1

Få elever gjør det utfordrende å følge rammeplan for skolefritidsordningen. Det sosiale miljøet for elev som benytter tilbudet er lite utviklende og hensiktsmessig. Det er eksempelvis vanskelig å stimulere til vennskap og relasjonsbygging, når et barn er alene på SFO med en ansatt. For elev og foresatte er det imidlertid viktig at det finnes tilbud om skolefritidsordning ved skolen. Dette sikrer at elev har et trygt tjenestetilbud og blir ivare tatt når foresatte er på arbeid.

Skoleskyss:

Det er 12 elever som har skoleskyss til Kongsvik skole i dag.

Ved en eventuell overflytting av elever fra Kongsvik skole til Skånland skole, så vil elevene ha behov for skoleskyss fra bosted til Skånland skole. Avstanden fra Kongsvik til Evenskjer er 27 kilometer. Reisevei er i all hovedsak langs riksvei, som er godt vedlikeholdt sommer og vinter. Riksveien krysser Tjeldsundet og det kan oppstå situasjoner der veien i kortere tidsrom må stenges pga. vind. I slike tilfeller vil elevene bli ivaretatt på en trygg og god måte. Grunnskolene i kommunen har gode rutiner for å ivareta elever ved uvær, uavhengig av hvor skoleskyss skal gå.

Reiseveien beskrives i rapporten til Agenda Kaupang som akseptabel i antall kilometer og i reisetid. Det er elever i kommunen i dag, som har lengre skolevei i antall kilometer og i reisetid, enn det som eventuelt vil bli for elever fra Kongsvik til Evenskjer.

Reisutgifter for elever fra Kongsvik skole til Skånland skole beregnes til kroner 200 000 jfr. Agenda Kaupang.

Vurdering av alternative endringer av struktur for elever ved Kongsvik skole

Alternativ 1A: Anbefaling i tråd utredning av Agenda Kaupang:

- Det foreslås å legge ned Kongsvik skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Skånland skole.

Økonomisk innsparing: 6,8 millioner jfr. rapport fra Agenda Kaupang. (Tall fra 2021)

Kjernevirksomheten til skolene er å tilrettelegge for at elevene skal få utvikle seg sosialt og faglig. Overflytting av elever vil ikke endre på dette. Elevene skal ha et tilbud i tråd med LK 2020 samisk uavhengig av ved hvilken skole de er elever ved. De ansatte i skolene i Tjeldsund arbeider systematisk for å sikre elevene et godt læringsutbytte i trygge og gode omgivelser.

Skånland skole har god kapasitet til å ta imot elever fra Kongsvik. Fagmiljøet for elevene vil bli større og elevene får muligheter til å gå i fulldelte klasser. Sosialt ligger det til rette for å få nye vennskap og bli bedre kjent med andre elever på egen alder. Noe som vil være en fordel når de skal starte på videregående skole i Harstad. Spesielt for elever på ungdomstrinnet, så vil fagtilbudet bli bedre med at det kan bli reelle fagtilbud i eksempelvis språklig fordypning og i valgfag.

Kongsvik skole har historisk hatt forholdvis mange elever som har valgt å ha undervisning i samisk. Dette har vært positivt for elever, skolen og lokalsamfunnet. Dessverre så har det de siste årene vært færre elever som har valgt å ha undervisning i samisk. Ved Skånland skole er det mange elever som har undervisning i samisk og på samisk i enkelte fag. Det arbeides for å utvikle dette opplæringstilbudet mer. I forbindelse med at Tjeldsund kommune ble en del av forvaltningsområde for samisk språk fra den 01.07.21. så arbeides det nå enda mer systematisk for at samisk språk og kultur skal være en naturlig del av det å vokse opp i Tjeldsund kommune og en mer synlig del av opplæringen. Ved en overflytting av elever fra Kongsvik skole til Skånland skole, så ligger det til rette for at elever som ønsker å få opplæring i samisk og på samisk i fag, skal kunne få dette. Det samiske miljøet vil kunne bli styrket, hvis elever fra Kongsvik skole blir overflyttet til Skånland skole.

En eventuell nedleggelse av Kongsvik skole vil medføre at de ansatte får nytt tjenestested. Det er bruk for alle lærekrefter som er i kommunen. En overflytting av ansatte fra Kongsvik skole til Skånland skole vil være positivt for alle elever ved skolen og medføre en høyere fagdekning. Det gis i dag undervisning i kommunens skoler av personell som mangler utdanning i tråd med kompetansekravene. I forbindelse med en overflytting, så vil det være en ekstra trygghet ved at de kjente ansatte også følger med og kan følge opp elevene.

Det er forståelig at elever ønsker å gå på den kjente nærskolen som ligger i bygda der de bor. Tradisjonelt har nærskolen en stor betydning for den enkelte elev, familien og lokalsamfunnet. Det har over tid vært et nært samarbeid mellom skolen og lokalsamfunnet. Skolen har vært benyttet som arena for mange ulike aktiviteter som har beriket skolehverdagen og oppveksten til barn og unge i Kongsvik. Det vil naturligvis bli et tap for bygda, hvis nærskolen blir borte. Erfaringsmessig flyttes aktiviteter som tidligere ble gjennomført på nærskolen over til andre arenaer i nærområdet, ved endring av skolestruktur. Både tidligere Skånland kommune og Tjeldsund kommune har gjennomført skolenedleggelse i flere omganger. Erfaringsvis har bygdene i etterkant av skolenedleggelse klart seg veldig fint og har i dag levende bygder.

Alternativ 1B: Alternativ delvis endring av skolestruktur for Kongsvik skole:

- Elever på 8.-10.trinn flyttes til Skånland skole fra skoleåret 2023-2024.
- Kongsvik skole videreføres som barneskole med elever på 1.-7.trinn.

Økonomisk besparelse: Reduksjon i 3 stillinger – ca. kr 630 000 x 3 = 1 890 000,- (Gjennomsnitt lønn er benyttet)

Besparelsene vil bestå av reduksjon i stillinger ved skolen. Dette gjelder undervisning for elever på ungdomstrinnet, rådgivning og ledelse.

For elevene på ungdomstrinnet vil dette medføre at de får gå i fulldelte klasser og får et større fagmiljø å utvikle seg i faglig og sosialt. Undervisningspersonalet på ungdomstrinnet vil også følge med til Skånland skole og vil dermed kunne utgjøre en positiv ressurs for elevene fra Kongsvik og for andre elever ved Skånland skole. Elever på ungdomstrinnet som ønsker å fortsette med undervisning på samisk, vil få et større samiskmiljø. De vil også få mulighet til å få undervisning på samisk i enkelte fag.

Ulempene for elevene er at de vil få lengre reisevei. Reiseveien er definert som akseptabel i rapporten utarbeidet av Agenda Kaupang. Det er elever ved Skånland skole som har lengre reisevei i tid, enn det elevene fra Kongsvik eventuelt vil få.

Elevene vil miste nærheten til bygda i skolesammenheng, men vil få en utvidet kjennskap til en større del av kommunen. For elever som benytter seg av tilbud på kulturskolen eller i idretten på Evenskjer, så kan det bli enklere for disse elevene å delta på aktiviteter her etter skoletid. Helsestasjon for ungdom ligger på Evenskjer og det kan bli enklere for ungdom å benytte seg av tilbudet, når de allerede er på Evenskjer på dagtid.

Økonomisk blir besparelsene små som følge av at kostnadene ved å opprettholde drift av Kongsvik skole vil bli høyere per elev, som følge av at antall elever reduseres. Man kan vanskelig se for seg at deler av skolebygget skal stenges av for å spare kostnader til renhold, strøm og vedlikehold. Behovet for rehabilitering av bygget er like stort.

For elevene som er igjen ved Kongsvik skole, så vil skolemiljøet bli mindre. Elevtallet vil ligge mellom 16-23 de tre påfølgende skoleårene. Dette kan medføre at det sosiale miljøet blir utfordrende for enkelte elever, ved at det kan være vanskelig å finne en venn. Det positive er at skolemiljøet blir enda mer oversiktlig med færre elever ved skolen og at skolen er nært hjemmet. For de ansatte så vil antall ansatte bli redusert og det vil bli et mindre fagmiljø. Alle arbeidsoppgaver ved en fådelt barneskole må dekkes opp av de ansatte som er ved skolen. Det kan bli utfordringer med å få dekket enkelte fag i henhold til kompetansekravene med tilgjengelig personale.

Alternativ 1C: Alternativ delvis endring av skolestruktur for Kongsvik skole:

- Elever på 5.-10.trinn flyttes til Skånland skole fra skoleåret 2023-2024.
- Kongsvik skole videreføres som barneskole med elever på 1.-4.trinn.

Økonomisk besparelse: Reduksjon i 5 stillinger – ca. kr 630 000 x 5 = 3 150 000,- (Gjennomsnitt lønn er benyttet)

Besparelsene vil bestå av reduksjon i stillinger ved skolen. Dette gjelder undervisning for elever på 5.-10.trinn, rådgivning og ledelse.

Vurderingene beskrevet i alternativ 1B er gjeldende for dette alternativet. Elevgruppen vil ligge mellom 6-15 elever de tre påfølgende skoleårene. Dette vil medføre et veldig lite fagmiljø for elever og ansatte. Driftsutgiftene per elev vil øke som følge av at det er enda færre elever å dele kostnadene for drift av bygningsmassen på. Elevgrunnlaget vil etter administrasjonens vurdering ligge under nedre grense for forsvarlig elevtall.

Beskrivelse Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

Sandstrand oppvekstsenter er en fådelt barneskole med elever på 1.-7.trinn. Skolen hadde ved oppstart skoleåret 2022-2023 19 elever. Oppvekstsenteret ligger lokalisert på Sandstrand.

Ressurser og organisering

Enheten er gitt en ramme på 6,7 stillingshjemler for skoleåret 2022-2023. Dette inkluderer undervisning, andre undervisningsrettete oppgaver, assistent, SFO og tid til ledelse og fordeler seg slik:

Ledelse	Lærerhjemler fordelt på:	Fag/ass i skolen	Totalressurs i skolen	SFO	Ressurser enhet	
	Ordinær undervisning/ styrking/andre undervisningsrettet oppgaver	§2-8 og § 5-1				
0,60	3,70	1,30	0,50	6,10	0,60	6,70 stillinger

Skoleåret 2022-2023 gis opplæringen i to elevgrupper fordelt på:

* 1.-4.trinn – 9 elever

* 5.-7.trinn – 10 elever

Budsjettramme for Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

Ansvar:		Budsjett inkl. endring etter 1.tertial
2132	Undervisning	5 539 343
2133	SFO	212 598
2139	Bygning	890 758
	Totalt	6 642 699

I tillegg kommer utgifter som føres på ansvar hos samfunn og infrastruktur:

Vedlikehold: 213 000,-

Renhold: Ca kr 150 000,- for avdeling skole

Elevtallsutvikling

Elevtall Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole				
Årstrinn:	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
1	2	0	0	2
2	2	2	0	0
3	3	2	2	0
4	2	3	2	2
5	1	2	3	2
6	7	1	2	3
7	2	7	1	2
	19	17	10	11

Bygningsmasse og fasiliteter

Skolen ligger på Sandstrand. Beliggenheten gir elever gode muligheter til å utnytte nærområdet og naturen. Skolen har tre klasserom og plankapasitet er anslått til 63 elever. Skolen var ferdigstilt og tatt i bruk vinteren 2019.

Agenda Kaupang beskriver bygningsmassen som et nytt skolebygg som inneholder de generelle opplæringsarealene, elevgarderober og administrasjonsarealer. Disse tilfredsstillt fullt ut kravene til moderne standard. For undervisning i fagene mat og helse, kunst og håndverk, musikk og naturfag er et eldre bygg tatt i bruk. Det er nok arealer i bygget til å dekke alle funksjoner og enkelte av rommene er oppgrader til moderne standard, men noe gjenstår. Anlegget har nok areal ut fra det elevtallet som skal betjenes. Det vises til rapporten for nærmere beskrivelse av det tekniske anlegget og anbefalinger.

Det er estimert et investeringsbehov på kroner 800 000. Dette inkluderer en lett oppdatering av uteområdene.

Skolefritidsordningen – SFO

Antall elever skoleåret 2022-2023: 2

Det er samarbeid mellom avdeling skole og barnehage for å kunne gi et tilbud. Få elever gjør det utfordrende å følge rammeplan for skolefritidsordningen. Det sosiale miljøet for elevene som benytter tilbudet er lite utviklende og hensiktsmessig. Det er eksempelvis vanskelig å stimulere til vennskap og relasjonsbygging, når det bare er få barn på SFO med en ansatt. Det er derfor hensiktsmessig å samarbeide med barnehagen for å kunne gi et rikere faglig tilbud til elevene. For elever og foresatte er det imidlertid viktig at det finnes tilbud om skolefritidsordning ved skolen. Dette sikrer at elever har et trygt tjenestetilbud og blir ivaretatt når foresatte er på arbeid.

Skoleskyss

Det er 4 elever som har skoleskyss til Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole i dag.

Ved en eventuell overflytting av elever fra Sandstrand til Skånland skole, så vil elevene ha behov for skoleskyss fra bosted til ny skole. Avstanden fra Sandstrand til Evenskjer er 19 kilometer. Reisevei er langs fylkesvei, som erfaringsvis er godt vedlikeholdt. Avstand fra Sandstrand til Grovfjord er 17 kilometer. Reisevei er langs fylkesvei, som erfaringsvis er godt vedlikeholdt. Det går i dag skoleskyss fra Sandstrand til Grovfjord med elever på ungdomstrinnet. Elever ved Sandstrand oppvekstsenter benytter i dag denne veien når de skal til Grovfjord for å ha opplæring i svømming.

Reiseveien beskrives i rapporten til Agenda Kaupang som akseptabel i antall kilometer og i reisetid. Det er elever i kommunen i dag, som har mye lengre skolevei i antall kilometer og i reisetid, enn det som eventuelt vil bli for elever fra Sandstrand.

Reiseutgifter for elever fra Sandstrand til ny skole er beregnet til kroner 120 000 jfr. Agenda Kaupang.

Vurdering av alternative endring av struktur for elever ved Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

Alternativ 2A: Anbefaling i tråd med utredning av Agenda Kaupang alternativ 1:

- Det foreslås å legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Skånland skole.

Økonomisk besparelse: 3,2 millioner jfr. rapport fra Agenda Kaupang (Tall fra 2021)

Kjernevirksomheten til skolene er å tilrettelegge for at elevene skal få utvikle seg sosialt og faglig. Overflytting av elever vil ikke endre på dette. Elevene skal ha et tilbud i tråd med LK 2020 samisk uavhengig av ved hvilken skole de er elever ved. De ansatte i skolene i Tjeldsund arbeider systematisk for å sikre elevene et godt læringsutbytte i trygge og gode omgivelser.

Skånland skole har god kapasitet til å ta imot elever fra Sandstrand oppvekstsenter. Fagmiljøet for elevene vil bli større og elevene får muligheter til å gå i fulldelte klasser. Sosialt ligger det til rette for å få nye vennskap og bli bedre kjent med flere elever på egen alder.

Ved Skånland skole er det mange elever som har undervisning i samisk og på samisk i enkelte fag. Det arbeides for å utvikle dette opplæringstilbudet mer. I forbindelse med at Tjeldsund kommune ble en del av forvaltningsområde for samisk språk fra den 01.07.21. så nå mer systematisk for at samisk språk og kultur skal være en naturlig del av det å vokse opp i Tjeldsund kommune og en mer synlig del av opplæringen. Ved en overflytting av elever fra Sandstrand oppvekstsenter til Skånland skole, så ligger det til rette for at elever som ønsker å få opplæring i samisk og på samisk i fag, skal kunne få dette.

En eventuell nedleggelse av Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole vil medføre at de ansatte får nytt tjenestested. Det er bruk for alle lærekrefter som er i kommunen. En overflytting av ansatte fra Sandstrand til Skånland skole vil være positivt for alle elever ved skolen og medføre en høyere fagdekning. I forbindelse med en overflytting, så vil det være en ekstra trygghet ved at de ansatte også følger med og kan følge opp elevene.

Det er forståelig at elever ønsker å gå på den kjente nærskolen som ligger i bygda der de bor. Tradisjonelt har nærskolen en stor betydning for den enkelte elev, familien og lokalsamfunnet. Det har over tid vært et nært samarbeid mellom skolen og lokalsamfunnet. Skolen har vært benyttet som arena for mange ulike aktiviteter som har beriket skolehverdagen og oppveksten til barn og unge i nærområdet. Det vil naturligvis bli et tap for bygda, hvis nærskolen blir borte. Erfaringsmessig flyttes aktiviteter som tidligere ble gjennomført på nærskolen over til andre arenaer i nærområdet. Både tidligere Skånland kommune og Tjeldsund kommune har gjennomført skolenedleggelse i flere omganger. Erfaringsvis har bygdene i etterkant av skolenedleggelse klart seg veldig fint og har i dag levende bygder.

Alternativ 2A vil medføre størst økonomiske besparelse for Tjeldsund kommune. I dag overflyttes elevene ved oppvekstsenteret til Grov skole, når de starter på ungdomstrinnet. Alternativ 1 vil derfor bryte med tidligere praksis og vil kunne medføre at noen familier i en overgangsfase har barn både ved Skånland skole og Grov skole. Administrasjonen vurderer det som lite hensiktsmessig å flytte elever fra området som har startet som elever ved Grov skole. Overflytting av elever fra Sandstrand til Skånland skole vil derfor gjelde for de elevene som går ved Sandstrand oppvekstsenter i dag. Dette for å ikke skape unødvendig støy for elever som allerede har funnet seg til rette ved Grov skole. Dette vil også gi Grov skole mer forutsigbarhet i forhold til planlegging av opplæringen de nærmeste årene. Alternativ 2A vil medføre at det må settes opp en egen skoleskyss fra Sandstrand til Skånland skole. Noe som kan medføre utfordringer i en overgangsfase.

Alternativ 2B: Anbefaling i tråd med utredning av Agenda Kaupang – alternativ 2:

- Det foreslås å legge ned Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole fra og med skoleåret 2023-2024. Elevene overføres til Grov skole.

Økonomisk besparelse: 2,6 millioner jfr. rapport fra Agenda Kaupang (Tall fra 2021)

Vurderingene i punktet over er i all hovedsak gjeldende for dette alternativet. Det som er mest positivt og taler for denne ordningen, er dagens ordning med at elever som starter på ungdomstrinnet starter ved Grov skole i dag. Dette er en innarbeidet praksis som har fungert godt over mange år. Skoleskyss er i dag iverksatt for elever

på ungdomstrinnet. I tillegg får elever ved Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole i dag svømmeopplæring ved Grov skole. Elevene kjenner derfor til skolen og har tatt buss til Grovfjord. Det er også iverksatt noe samarbeid mellom de to skolene.

Administrasjonen vurderer det som at det er mest hensiktsmessig for elevene å bli overflyttet til Grov skole grunnet at elevene i dag går på ungdomstrinnet her. I tillegg er skoleskyss satt i system og fungerer. Overflytting av elever til Grov skole vil medføre et mer stabilt tilfang av elever de neste skoleårene for Grov skole. Grov skole har som alle de andre skolene i kommunen nedgang i elevtallet. Hvis elevene fra Sandstrand oppvekstsenter ikke blir overflyttet hit, så vil dette medføre færre elever og et mindre elev- og fagmiljø. Noe som igjen kan medføre at det i løpet av kort tid må sees på opplæringstilbudet nord i kommunen på nytt.

Alternativ 2C: Alternativ delvis endring av skolestruktur Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

- Elever på 5.-7.trinn flyttes til Skånland skole.
- Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole videreføres for elever på 1.-4.trinn.

Økonomisk besparelse: Reduksjon i 3 stillinger – ca. kr 630 000 x 3 = 1 890 000,- (Gjennomsnitt lønn er benyttet)

Besparelsene vil bestå av reduksjon i stillinger ved skolen. Dette gjelder undervisning for elever på 5.-7.trinn, tid til andre oppgaver og ledelse.

For elevene på 5.-7.trinn så vil dette medføre at de får gå i fulldelte klasser og får et større fagmiljø å utvikle seg i faglig og sosialt. Noe av undervisningspersonalet vil kunne følge med til Skånland skole og vil dermed kunne utgjøre en positiv ressurs for elevene fra Sandstrand og for andre elever ved Skånland skole. Elever som ønsker undervisning på samisk, vil få et større samiskmiljø og et utvidet tilbud. De vil blant annet få mulighet til å få undervisning på samisk i enkelte fag.

Ulempene for elevene er at de vil få lengre reisevei. Reiseveien er definert som akseptabel i rapporten utarbeidet av Agenda Kaupang. Det er elever ved Skånland skole som har lengre reisevei i tid, enn det elevene fra Sandstrand eventuelt vil få.

Elevene vil miste nærheten til bygda i skolesammenheng, men vil få en utvidet kjennskap til en større del av kommunen. For elever som benytter seg av tilbud på kulturskolen eller i idretten på Evenskjer, så kan det bli enklere for disse elevene å delta på aktiviteter her etter skoletid.

Økonomisk blir besparelsene små som følge av at kostnadene ved å opprettholde drift av Sandstrand oppvekstsenter bli høyere per elev, som følge av at antall elever reduseres. Man kan vanskelig se for seg at deler av skolebygget skal stenges av for å spare kostnader til renhold, strøm og vedlikehold.

Elevmiljøet vil de neste årene bestå av en elevgruppe på 7 til 4 elever. Dette vil gi et lite fag- og sosialt miljø for elevene. Noe som kan medføre at det sosiale miljøet blir utfordrende for enkelte elever, ved at det kan være vanskelig å finne en venn. Det positive er at skolemiljøet blir enda mer oversiktlig med færre elever ved skolen og at skolen er nært hjemmet. For de ansatte så vil antall ansatte bli redusert og det vil bli et enda mindre fagmiljø. Alle arbeidsoppgaver ved en fådelt barneskole må dekkes opp av de ansatte som er ved skolen. Det kan bli utfordringer med å få dekket enkelte fag i henhold til kompetansekravene med tilgjengelig personalen, når personalgruppen blir så redusert. Elevgrunnlaget vil etter administrasjonens vurdering ligge under nedre grense for forsvarlig elevtall.

Alternativ 2D: Alternativ delvis endring av skolestruktur Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole

- Elever på 5.-7.trinn flyttes til Grov skole.
- Sandstrand oppvekstsenter avdeling skole videreføres for elever på 1.-4.trinn.

Økonomisk besparelse: Reduksjon i 3 stillinger – ca. kr 630 000 x 3 = 1 890 000,- (Gjennomsnitt lønn er benyttet)

Besparelsene vil bestå av reduksjon i stillinger ved skolen. Dette gjelder undervisning for elever på 5.-7.trinn, tid til andre oppgaver og ledelse.

Vurderingene beskrevet i punkt 2C vil i hovedsak også være gjeldende for dette alternativet.

Forskning på skolenedleggelse og elevenes læringsutbytte

Få saker i et lokalsamfunn vekker mer følelser og større engasjement enn nedleggelse av nærskolen. Mange hevder at elevene taper på å overføres til større skoler når nærskolen legges ned. Det kan fremmes argumenter som at elevene vil prestere dårligere, enten på grunn av større og uoversiktlige sosiale miljøer, uro i klassen, lang reisevei eller mindre oppmerksomhet fra lærer.

Det er lite forskning på læringsutbytte til elever som må flytte fra små skoler til større skoler. En nyere forskning gjort av Helge Sandvig Thorsen ved NHH, viser at skolenedleggelse ikke er en faglig ulempe for elever som har måtte bytte fra små ungdomsskoler til større ungdomsskoler. Forskeren har presentert sine funn i forbindelse med en doktoravhandling våren 2016. I forskningen så undersøkte han læringsutbyttet til elever etter nedleggelse av 76 ungdomsskoler i perioden 1989-2009. Dette var små skoler i distriktet, med gjennomsnittlig fem elever per trinn. Resultatet av forskningen viser tydelig at skolenedleggelse og flytting av elever til større skoler ikke slår negativt ut. Elevene presterer ikke dårligere når den lokale skolen legges ned og de tvinges til å begynne på en annen større skole. I studien har Thorsen benyttet registerdata, som inneholder ulike mål på elevenes prestasjoner i utdanningssystemet. I tillegg til standpunkt- og eksamenskarakterer fra ungdomsskolen studeres sannsynligheten for å fullføre videregående skole. Resultatene viser ingen tegn til at skolenedleggelsene har uheldige konsekvenser for elevenes læring, verken på ungdomsskolen eller senere i utdanningsløpet. Skolen har flere funksjoner enn å være en ren utdanningsinstitusjon, men ifølge Thorsen viser resultatene at foreldre og andre interessegrupper ikke kan argumentere med at nedleggelse svekker skolens kjerneoppgaver.

Thorsen har med sin forskning dokumentert at elevenes læringsutbytte ikke blir dårligere, som følge av skolenedleggelse. Det er viktig å ta med seg at skolens kjerneoppgaver ikke blir endret ved at elever

flyttes fra små skoler til større skoler. Diskusjonen om skolenedleggelse bør være basert på fakta og ha elevenes læringsutbytte i fokus.

For den som vil lese mer om forskningen til Helge Sandvig Thorsen: [Skolenedleggelse ingen faglig ulempe | NHH](#)

Administrasjonens vurdering om endring av skolestruktur

Det er behov for å omstille kommunens drift for å imøtekomme behovet for å komme i økonomisk balanse og møte de demografiske utfordringene kommunen har. Dette som følge av at vi blir færre og eldre innbyggere i kommunen. Elevtallet har de siste årene vært jevnt fallende, og det er ikke noe som tilsier at dette vil snu med det første.

Det ble gjennomført en ekstern helhetlig gjennomgang av oppvekst i august-oktober 2021 av Agenda Kaupang. Rapporten konkluderte med at Tjeldsund kommune ikke kunne drifte mer økonomisk innen skoler og barnehage, uten å endre på strukturen. Det ble her pekt på tre alternative tiltak som ville medføre billigere drift og mulighet for kvalitetsforbedring innen skole.

I høringen har det vært forsøkt å belyse noen konsekvenser ved å delvis følge Agenda Kaupangs anbefalinger og delvis opprettholde skolene for elever på enkelte årstrinn. Ved å beholde noen trinn på skolene, så vil elevmiljøene bli veldig små. Dette vil gi utslag i forhold til det sosiale og faglige miljøet for elever og ansatte. Administrasjonen vurderer disse elevgruppene som så små, at de ligger under forsvarlig grense for hva som bør opprettholdes.

Administrasjonen anbefaler at ved eventuell endring av skolestruktur, så må det velges alternativer der hele skoler legges ned. Elevmiljøene blir ellers så små at de vurderes som lite hensiktsmessig for elevene og det vil bli utfordrende å gi elevene det opplæringstilbudet de har krav på.

Det har vært gjennomført flere endringer av skolestrukturer i tidligere Skånland kommune og Tjeldsund kommune. Erfaringsmessig så har det vært mye diskusjon med høy temperatur i forkant av beslutningene, men når vedtakene har vært fattet, så har det vært gjennomført gode prosesser for å ivareta elever og ansatte. Ingen av endringene av skolestruktur har i etterkant blitt opphevet og elever tilbakeført til tidligere nærskoler/grendeskoler. Det ligger imidlertid skriftlige spor i arkivene der det i årsrapporter beskrives at overføring av elevene har gått veldig bra. Ved en eventuell beslutning om endring av skolestruktur fra skoleåret 2023-2024, så vil alle ansatte og ledere arbeide for å sikre en trygg og god overføring til ny skole for alle elever og foresatte.

Det oppfordres til en faglig debatt om endring av skolestruktur, der kvalitet på opplæringen til elevene blir vektlagt.